

Bewegen in eigen buurt

2

Haagse Week van de Mantelzorg

6

Groen geluk in een kastje

11

75 jaar VN in 75 verhalen

12

Contact	2
Ombudsman	3
Den Haag maakt het	5
Mantelzorg	7
Schone energie in een groene stad	8
Gemeenteraad	10

Fietsers en snorfietzers moeten vanaf 2 november afstappen in de drukste winkelstraten van de binnenstad.

HENRIËTTE GUEST

Winkels open, fietsers lopen

Fietsers en snorfietzers moeten vanaf 2 november afstappen in de drukste winkelstraten van de binnenstad. Zo kunnen bezoekers prettiger winkelen.

■ De nieuwe aanpak heet 'Winkels open, fietsers lopen'. In de drukste straten moeten fietsers lopen van 11.30 tot 18.00 uur en op

donderdagavond tot 21.00 uur. Snorfietzen mogen helemaal niet meer rijden in deze straten, ook niet als de winkels gesloten zijn.

Half oktober ging een campagne van start om iedereen te informeren over de nieuwe regels. Bij de start op 2 november worden mensen eerst nog gewaarschuwd. Wanneer u daarna fietst of op uw snorfiets

rijdt in de straten waar het (snor) fietsverbod geldt, riskeert u een boete. Handhavers van de gemeente controleren actief.

Moet u in de binnenstad zijn? Zet uw fiets of snorfiets dan in één van de fietsstallingen van Biesieklette aan de rand van het voetgangersgebied. Deze stallingen zijn gratis en bewaakt. Onbewaakte

fietsstallingen zijn er op de Gedempte Burgwal en in de Wagenstraat. Wilt u tijdens de openingstijden van de winkels op de fiets of snorfiets door de binnenstad naar een plek elders in de stad? Kies dan een van de doorgaande routes.

 Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Maatregelen tegen corona

■ Het coronavirus verspreidt zich te snel. Daarom gelden sinds 14 oktober 22.00 uur strengere regels. De regels hebben als doel de contactmomenten te verminderen, de reisbewegingen te verminderen en mensen te helpen bij het naleven van de regels. Tot 27 oktober beoordeelt het kabinet wat er voor de komende periode nodig is.

 Meer informatie?
denhaag.nl/corona

Maximaal 30 mensen in publieke ruimtes gemeente

■ De gemeente heeft het maximum aantal mensen dat in publiek toegankelijke ruimtes van de gemeente mag zijn, verlaagd van 100 naar 30 personen (inclusief kinderen). Dit zijn ruimtes zoals het atrium van Stadhuis Spui en het stadskantoor Leyweg. Hierdoor kunnen er minder mensen tegelijk geholpen worden. Houdt u er rekening mee dat u bij de ingang even moet wachten. Alleen de mensen die nodig zijn voor de afspraak kunnen

naar binnen. Dit betekent dat u alleen moet komen, tenzij het niet anders kan. U wordt bij de toegang gevraagd een mondkapje op te doen en u aan de andere coronamaatregelen te houden. De situatie rond het coronavirus verandert voortdurend. De maatregelen veranderen mee. Kijk voor de meest actuele informatie op de website.

 Meer informatie?
denhaag.nl/corona

Den Haag.nl uitgelicht

 Actuele informatie over het coronavirus in Den Haag?
Kijk op denhaag.nl/corona.

 Informatie over coronaregelingen voor ondernemers?
Kijk op denhaag.nl/coronavirusondernemers.

Buurtsportcoaches Coronaproof bewegen of een persoonlijk beweegadvies in je eigen buurt

Senioren 'boksen' en dansen zich fit

Met een vaste groep bewegen in de buurt. Een uurtje - coronaproof - de spieren losmaken. Er blijkt grote behoefte aan. 'Dit wil ik niet meer missen,' zegt Jeannet Planken (79) uit de Rivierenbuurt.

'En nu de bokshouding. Jullie weten het nog: rechterbeen iets naar achteren en de buik aanspannen voor de balans.' Langzaam doet trainer Kenneth elke beweging voor. Op veilige afstand van elkaar doen de dames en één heer hem na. Ieder heeft een eigen boksstijl, maar allemaal zijn ze in beweging en daar gaat het om.

In augustus stonden ze voor het eerst op het Deltaplantsoen bij wijkcentrum O3 in de Rivierenbuurt. Nu komen ze elke maandag voor fitness en op woensdag om te wandelen. Buurtsportcoach Sport en Gezondheid Casy El Bouhnani bracht ze bij elkaar. 'Mensen hebben in deze moeilijke tijd behoefte even eruit te zijn, te bewegen en anderen te ontmoeten. We blijven daarom hoe dan ook doorgaan. Komen er nieuwe maatregelen, dan passen we ons aan.'

Sinds half oktober bestaan de groepen uit maximaal vier personen. Met extra coaches kan toch iedereen blijven sporten. Ze zoeken met elk vier deelnemers een eigen plek op. De wandelaars op woensdag gaan in groepjes van vier op pad met een eigen begeleider.

Sport en Gezondheid

Sinds de zomer heeft Casy al 44 senioren in beweging gebracht. Ze is ook in de Stationsbuurt, Vrederust en Bouwlust actief. Met iedere deelnemer is er eerst een gesprek. 'Ik wil de mensen leren kennen, weten hoe hun conditie is en

Fitness bij wijkcentrum O3 in de Rivierenbuurt. 'Komen er nieuwe maatregelen dan passen we ons aan.'

HENRIËTTE GUEST

Bewegen op loopafstand

In Den Haag zijn zes Buurtsportcoaches Sport en Gezondheid actief in de stadsdelen Escamp, Laak en Centrum. Ze organiseren bewegen voor volwassenen in de eigen omgeving, wat varieert van gym, badminton, wandelen tot fietslessen. Meedoen is gratis en kan vaak zonder speciale sportkleding en sportschoenen. Sinds de nieuwe coronarichtlijnen bestaan de groepen uit maximaal vier personen. Wil je in beweging komen of een persoonlijk beweegadvies, stuur dan een e-mail naar casy@buurtsportcoachdenhaag.nl of een WhatsApp-bericht aan 06 22 62 04 42. Bellen kan ook.

 Meer informatie?
buurtsportcoachdenhaag.nl

welke sport of activiteit ze graag willen doen. Als iemand een paar keer wegblijft, neem ik contact op. Soms blijken er dingen aan de hand. Maar juist als je problemen hebt, is het goed om te bewegen en afleiding te zoeken.'

De oefeningen sluiten aan bij huis- tuin- en keukenbewegingen. Casy: 'Denk aan bukken, traplopen, stofzuigen, alles waar je soepele spieren en gewrichten goed bij kunt gebruiken. Deelnemers merken het verschil. De conditie gaat vooruit en ze voelen zich fitter. Mocht er een nieuwe lockdown komen, dan hebben we een draaiboek klaarliggen voor online oefeningen.'

Jeannet Planken loopt elke maandag samen met haar 94-jarige buurvrouw en vriendin naar het Deltaplantsoen. 'Ik ben zo blij dat we ons hebben opgegeven. Je wordt hier gelukkig niet opgejaagd om meer te doen dan je eigenlijk kunt. Lekker

alles in je eigen tempo. Vorige week heb ik nog een vlaai meegenomen voor bij de koffie na afloop. Heel gezellig, alleen hebben we maar één man. Waar blijven de heren?' De finale op maandag is altijd een dansworkout op het opzweepende nummer 'We will rock you' van Queen. Wel iets minder snel dan het origineel. Jeannet: 'Mijn kleinkinderen zouden oma zo eens bezig moeten zien.'

“
Mijn kleinkinderen
zouden oma
zo eens bezig
moeten zien
”

Contact met de gemeente

E-mail: www.denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: www.denhaag.nl/contact
(zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis
(maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag,
facebook.com/gemeenteDH,
instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op www.overuwbuurtoverheid.nl

Stadsdeelkantoren

Centrum/Stadhuis, Spui 70, 2511 BT Den Haag
Escamp, Leyweg 813, 2545 HA Den Haag
Haagse Hout, Loudonstraat 95, 2593 RV Den Haag
Laak, Slachthuisplein 25, 2521 EC Den Haag
Leidschenveen-Ypenburg, Brigantijnlaan 303,
2496 ZT Den Haag
Loosduinen, Kleine Keizer 10, 2553 CV Den Haag
Scheveningen, Scheveningseweg 303,
2584 AA Den Haag
Segbroek, Fahrenheitstraat 190, 2561 EH Den Haag
Openingstijden: www.denhaag.nl/stadsdeelkantoren
Telefoon: 14070

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 25 november
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70,
Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans en
Merijn van Grieken
Klachten bezorging: www.denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, IDC
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl
of bel (070) 353 26 30

Help kinderen veilig naar school: Schoolstraat-coaches gezocht

De Schoolstraat is een succes in Den Haag. Daarom zijn de scholen en de gemeente op zoek naar Schoolstraat-coaches: vrijwilligers die willen helpen om kinderen veilig naar school te laten komen.

■ Sinds de heropening van de scholen na de lockdown is bij 24 Haagse scholen, een zogenoemde 'Schoolstraat' ingevoerd. Twee keer per dag sluit een verkeersregelaar de straat af met een hek, een half uurtje voordat de school begint en een half uurtje op het moment dat de school weer uitgaat. Auto's en scooters worden even geweerd om zo ruimte te geven aan kinderen en ouders. Want scholen liggen soms aan drukke wegen of in smalle straten.

Schoolstraten

Scholen en gemeente willen de schoolstraten graag behouden, om ook na de coronacrisis de omgeving van de school verkeersveilig te

houden. Wethouder Robert van Asten (Mobiliteit): 'Leerkrachten, ouders, buurtgenoten en de kinderen zijn enthousiast over de Schoolstraten. Niet alleen ontstaat meer ruimte voor het anderhalve meter afstand houden, ook de verkeersveiligheid verbetert. Daarom willen we absoluut doorgaan met de Schoolstraat. Alleen op een iets andere manier. Het is financieel niet haalbaar om op permanente basis verkeersregelaars te blijven inzetten. We willen daarom heel graag met Schoolstraat-coaches aan de slag, vrijwilligers die helpen door bij het afsluitingshek te staan. En daar heb ik de Hagenaar keihard bij nodig. Ouders, medewerkers, buurtgenoten meld je aan. Op deze manier kunnen we er samen voor zorgen dat kinderen veilig naar school kunnen lopen of fietsen.'

Schoolstraat-coach

De Schoolstraat-coaches kunnen

ouders, buurtbewoners zijn of medewerkers die betrokken zijn bij de school en die 1 of 2 keer per week willen komen helpen bij het hek. Anders dan de verkeersregelaar of klaarover regelt de Schoolstraat-coach het verkeer niet. Dat mag en hoeft ook niet.

Omdat de huidige Schoolstraten inmiddels een klein half jaar bestaat is de aanpak bekend in de buurt. De Schoolstraat-coach treedt als het ware als gastheer/-vrouw op van de schoolomgeving.

Vrijwilligers

De ervaring in andere steden leert dat er zo'n twaalf vrijwilligers nodig zijn om een Schoolstraat structureel te 'bemensen'. Zo lang een school niet voldoende vrijwilligers heeft, blijft de gemeente de Schoolstraat met verkeersregelaars bemensen.

Meer informatie?
denhaag.n/veilignaarschool

Winteropvang voor mensen zonder dak boven hun hoofd

De gemeente biedt deze winter in het voormalige verzorgingshuis aan de Randveen 64 (Escamp) bij vrieskou een slaapplek voor mensen zonder een dak boven hun hoofd.

■ De regeling loopt van 1 november tot 1 april 2021 en wordt alleen gebruikt als het gaat vriezen, de gevoelstemperatuur nul of lager is of bij storm. Er is dus geen permanente bezetting. Alle

dak- en thuislozen zonder plek in de nachtopvang kunnen op deze dagen tussen 18.00 uur en 8.00 uur bij deze locatie terecht. De opvang biedt een avondmaaltijd, douche, slaapplek en een ontbijt de volgende ochtend. Tijdens de winterkouderegeling is er zorg, begeleiding en beveiliging aanwezig.

De winterkouderegeling voorkomt dat mensen die op straat leven door vrieskou ernstige

gezondheidsrisico's lopen.

Het aantal daklozen in Den Haag stijgt sneller dan het aantal beschikbare opvangplekken en door de coronapandemie kunnen er minder mensen op één locatie worden opgevangen. De maatschappelijke opvang moet daarom fors worden uitgebreid, ook in Den Haag.

Daarnaast werkt de gemeente ook hard aan het voorkomen van dakloosheid.

Actieplan positief sportklimaat

■ Iedereen moet zich vrij en veilig voelen om te sporten. Ongeacht afkomst, geloof, geestelijke en lichamelijke beperkingen of seksuele geaardheid. De gemeente gaat sportverenigingen de komende jaren daarom extra ondersteunen bij het verder verstevigen van een positieve sportcultuur op en rond de club. Dat staat in een actieplan.

Meer informatie?
denhaag.nl/pers

Duurzame en groene bushokjes

Bij de haltes Spui en Kalvermarkt/Stadhuis staan sinds kort twee bijzondere bus- en tramhokjes. De ene heeft een groen dak vol sedum, de ander ligt vol zonnepanelen. Het is een proef van de gemeente en de HTM. De gemeente hoopt dat mensen hierdoor zelf ook geïnspireerd raken om aan de slag te gaan met hun dak.

VALERIE KUYPERS

Jeugdbudisman

Baby in drugsband

De politie vindt bij een inval in een pand een grote hoeveelheid drugs en een wapen. De hoofdbewoner wordt opgepakt op verdenking van drugshandel. In dergelijke gevallen probeert de gemeente het pand zo snel mogelijk te sluiten om definitief een einde te maken aan illegale praktijken en overlast. De deuren worden verzegeld en niemand mag er nog in.

Maar wat als op datzelfde adres een jonge moeder woont met een baby van zes weken? Ze is de partner van de man die werd opgepakt, maar zelf geen verdachte. Waar moet zij heen? Veilig Thuis krijgt een melding over de situatie en neemt contact op met de jeugdbudisman. Het risico is groot dat moeder en baby op straat komen te staan. De gezinsopvang is vol en heeft een lange wachtlijst.

Veilig Thuis pleit voor uitstel van de sluiting tot er een permanente oplossing is gevonden. De jeugdbudisman doet navraag bij de gemeente. Ambtenaren van diverse afdelingen blijken bij de zaak betrokken te zijn. Ieder heeft zicht op een deel van het dossier, zonder volledig op de hoogte te zijn.

De jeugdbudisman organiseert een rondetafelgesprek met alle betrokken afdelingen en instanties. Besloten wordt één hulpverlener de regierol te geven bij het zoeken naar een oplossing. De jonge moeder krijgt voorlopig opvang in een hotel in afwachting van een woonplek met begeleiding.

De jeugdbudisman maakt zich al langer zorgen over het lot van kinderen bij woningssluitingen. Hoe belangrijk handhaving ook is, als een kind 'dakloos' dreigt te worden, moet sluiting worden uitgesteld of kan mogelijk onder voorwaarden van sluiting worden afgezien. Het belang van het kind dient altijd voorop te staan, zoals het Kinderrechtenverdrag stelt. De zaak is aanleiding om hierover met de gemeente in gesprek te gaan.

De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdbudisman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.
Contact: Sint Jacobstraat 125, 2512 AN Den Haag
Telefoon: (070) 752 82 00
Website: ombudsman-den Haag.nl, jeugdbudisman-den Haag.nl
Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur.
Maak hiervoor vooraf een afspraak via ombudsman@den Haag.nl of via (070) 752 82 00.

Opknappbeurt voor drie wijken

■ De openbare ruimte van Houtwijk, Mariahoeve en Nieuw Waldeck is toe aan een opknappbeurt. Zo is op een aantal plekken de verharding versleten, hebben wortels van bomen de bestrating kapot gedrukt en zijn parkeerplaatsen onduidelijk geworden. De opknappplannen zijn in overleg met de wijken tot stand gekomen. Het gaat om zeventien projecten.

Meer informatie?
denhaag.nl/stadsdelen

Subsidie voor zonnepanelen

■ 89 Haagse projecten voor zonnepanelen hebben in de voorjaarsronde voor de subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+) van de Rijks-overheid een totaal van 10 miljoen euro toegekend gekregen. De subsidie wordt door bedrijven gebruikt om zonnepanelen op daken te plaatsen. De hoeveelheid duurzame elektriciteit die hiermee geproduceerd kan worden is genoeg voor ruim 5500 huishoudens.

Bouw als starter je eigen appartement

Als starter je eigen appartement laten ontwerpen én bouwen vanaf € 600 per maand. Dat kan binnenkort op een kavel in Petroleumhaven die de gemeente in de verkoop brengt met de speciale 'Ik bouw betaalbaar starterslening'. Voor geïnteresseerden is er een digitale informatiebijeenkomst op 4 november.

■ Eerder heeft de gemeentelijke Kavelwinkel met deze startersregeling al met groot succes zelfbouw kavels verkocht in Ypenburg (Deelplan 20) en aan de Cannenburglaan. Nu komt een kavel in de verkoop waar een bouwgroep van starters met de 'Ik bouw betaalbaar starterslening' samen hun eigen appartementencomplex kunnen bouwen.

Het leidt tot slechts een maandlast vanaf €600 per maand. Zo wordt ook voor starters de zelfbouw van een eigen huis haalbaar.

Het is één van de vergaande maatregelen van de gemeente die zorgen voor een gezonde woningmarkt met kansen voor iedereen.

De kavel in Petroleumhaven komt binnenkort in de verkoop

Starterslening

De 'Ik bouw betaalbaar starterslening' is voor starters op de koopwoningmarkt met een bruto jaarinkomen van €33.000,- tot €41.500,-. De starter krijgt ermee een hypotheek en een extra lening waarop de eerste drie jaar niet afgelost hoeft te worden. Stijgt vervolgens het inkomen, dan stijgt ook de aflossing.

De kavel in Petroleumhaven-Oost

(Laak) ligt aan het water en vlakbij de Haagse binnenstad. De kavel voor alleen starters biedt plek aan een gebouw met maximaal 40 appartementen van circa 65 m². Daarbij staan de eigen woonwensen centraal. De start bouw staat in het 3e kwartaal 2022 gepland en de oplevering in 2024.

Digitale informatiebijeenkomst

Op woensdag 4 november is er een digitale informatiebijeenkomst van 19.00 tot 20.00 uur. Vooraf aanmelden is niet nodig. Vanaf een kwartier voor aanvang (18.45 uur) kan je inloggen via een link op www.ikbouwbetaalbaarindenhaag.nl. De inschrijving start op 5 november en sluit 26 november 2020. Begin januari worden de kavels via een loting toegewezen

 Meer informatie?
ikbouwbetaalbaarindenhaag.nl

Impressie van de toekomstige Petroleumhaven waar het appartementencomplex voor starters komt.

GEMEENTE DEN HAAG

Wijkbudget KOM Loosduinen

■ Bewoners en ondernemers van Kom Loosduinen kunnen tot 1 november plannen insturen voor een mooiere wijk. Dat kan via de website of via de ideeënbuys in Bibliotheek Loosduinen. De gemeente stelt hiervoor 30.000 euro beschikbaar. Bewoners kunnen stemmen op hun favoriete idee. Daarna verdelen de bewoners het geld over de haalbare plannen.

 Meer informatie?
komloosduinenbegroot.nl

Haagse Jeugdlintjes voor 26 jonge kanjers

26 jongeren in de leeftijd van 6 tot en met 22 jaar hebben 1 oktober in de Grote Kerk het Haagse Jeugdlintje ontvangen. De jeugdlintjes zijn bedoeld voor kinderen en jongeren die zich op een bijzondere manier hebben ingezet voor de stad. Wethouder Kavita Parbhudayal reikte de lintjes uit in twee sessies van elk 13 jongeren.

FLEUR BEEMSTER

Probeer gratis een deelscooter uit

Steeds meer Hagenaars maken gebruik van deelvervoer zoals fietsen, scooters en auto's. Wilt u een keer gratis een elektrische deelscooter uitproberen? Meld u dan aan voor de actie 'Probeer een e-scooter' van Ways2Go.

■ Deelvervoer zijn fietsen, scooters en auto's die niet van jezelf zijn maar die je 'huurt' op het moment dat je ze nodig hebt. De keuze is groter dan ooit. Bijvoorbeeld een bakfiets om in de zomer met de kinderen naar het strand te gaan, een deelfiets als je naar het station gaat en op een andere manier terug reist, een e-scooter voor grotere afstanden in de stad of een deelauto voor ritten buiten de stad. Deelvervoer is niet alleen slim,

het is ook duurzaam. Als je minder dan 12.000 kilometer per jaar rijdt, dan is het gebruik van deelvervoer bovendien goedkoper dan een eigen auto. En vooral deelauto's zorgen ervoor dat er meer ruimte in de stad overblijft voor bijvoorbeeld groen of spelen. Want deelauto's vervangen de eigen auto's. Op www.denhaag.nl/autodelen staat een overzicht van de mogelijkheden.

Aanmelden voor de actie kan via www.ways2go.nl. Ruim 2000 mensen hebben tot nu toe gratis een e-scooter uitgeprobeerd. Op Ways2Go staan ook andere acties zoals gratis een e-bike proberen.

 Meer informatie?
ways2go.nl

Fototentoonstelling over de lockdown

■ Sandra Uittenbogaart fotografeerde in opdracht van het Haags Gemeentearchief en het Haags Historisch Museum de effecten van het coronavirus op het leven in de publieke Haagse ruimte. Een aantal foto's is tot 1 november te zien op een fototentoonstelling bij Stroom Den Haag samen met werk van nog andere Haagse fotografen.

 Meer informatie?
stroom.nl

180 miljoen voor duurzaamheid

■ Om de klimaatcrisis aan te pakken en daarmee ook werk te creëren investeert Den Haag ruim 180 miljoen in duurzaamheid. Het geld komt uit de verkoop van energiebedrijf Eneco. Doel is een leefbare stad voor de Hagenaars van nu en voor de toekomstige generaties. Er komen budgetten voor schone bronnen, netten, energieopslag en het aanpassen van gebouwen in de gemeente. Bij geslaagde projecten vloeit er geld terug voor de stad.

Den Haag groeit. De gemeente wil de stad leefbaar, bereikbaar en verkeersveilig houden voor bewoners, ondernemers en bezoekers. We maken meer ruimte voor fietsers, voetgangers en openbaar vervoer. Ook tijdens bouw en herinrichting moet de stad bereikbaar zijn. Werkzaamheden stemmen we dus zo goed mogelijk op elkaar af.

Werk in uitvoering

Zet je fietsverlichting aan

Wet u dat de kans op een aanrijding met 20% afneemt als u goede fietsverlichting heeft? Afgelopen weekend is de wintertijd in gegaan. Samen met de ANWB en de politie roept de gemeente fietsers op om tijdens de donkere dagen op hun fietsverlichting te letten. Zet je licht aan!

Fietsers in het verkeer zijn kwetsbaar. Daarom is het belangrijk dat zij goed zichtbaar zijn. Een derde van de fietsers gebruikt geen fietsverlichting. De verlichting werkt niet, mensen vergeten hun verlichting of ze vinden die niet belangrijk voor een kort fietstochtje. Terwijl fietsen zonder licht levensgevaarlijk is.

De gemeente Den Haag streeft naar 0 verkeersslachtoffers en ondersteunt de landelijke campagnes van Veilig Verkeer Nederland en de ANWB om mensen aan te sporen hun fietsverlichting aan te zetten. Ook in onze stad treft u de komende maanden posters op straat en sjablonen op de weg.

Wist u dat?

- Verlichting niet zozeer voor uw eigen zicht is maar zodat automobilisten u zien?
- Fietsers in de vier grote steden gemiddeld minder vaak licht aan hebben dan in andere steden?
- Jongeren in verhouding minder vaak verlichting aan hebben dan ouderen?
- Het achterlicht het belangrijkste is? Omdat u het achteropkomende verkeer niet kunt zien aankomen.

Fietsers zijn kwetsbaar in het verkeer

Check uw licht

Is uw fietsverlichting in orde? Lees de regels op rijksoverheid.nl (regels fietsverlichting).

 Meer informatie?
denhaag.nl

De gemeente en ANWB sporen mensen aan hun fietsverlichting aan te zetten.

ARNAUD ROELOFSZ (BOVEN) EN ANWB (ONDER)

Vooruitblik

Valkenbosplein veiliger voor fietsers

Op en rond het Valkenbosplein wordt flink gewerkt in 2020. Er was onderhoud nodig aan het tramspoor en aan de verkeerslichten. Tegelijk maakt de gemeente het Valkenbosplein veiliger voor fietsers.

Om te zorgen dat het verkeer zo weinig mogelijk last heeft van de werkzaamheden, wordt het werk zoveel mogelijk tegelijk gedaan. Een deel van het werk aan de verkeerslichten is alvast in de zomer gedaan. Toen werkte de HTM aan de kruising om de tramsporen te vervangen. Helaas kan niet al het werk tegelijk. Daarom zijn er sinds 27 september opnieuw werkzaamheden. Die duren tot eind november. De werkzaamheden zijn bedoeld om fietsfiles op het Valkenbosplein tegen te gaan. Dit wordt tegelijk

gedaan met het onderhoud aan de installaties die bij de verkeerslichten horen. Dit moet eens in de 15 jaar gebeuren, zodat de verkeerslichten veilig blijven. Dit gaat er gebeuren:

- Verbreden fietspaden en vergroten opstelruimte. Rondom de volledige kruising worden de fietspaden breder en komen opstelstroken voor overstekende fietsers.
- Vervallen van één opstelstrook op de Laan van Meerdervoort, dit is inmiddels uitgevoerd.
- Plaatsen nieuwe verkeersregelinstallatie (verkeerslichten). Deze zijn aan vervanging toe en op enkele plaatsen worden ze ook iets verschoven om ruimte te maken voor het fietspad.
- Er komen wachttijdvoorspellers.
- Vervangen asfalt op de kruising.

Actueel

- Het asfalt op de Hofzichtlaan wordt vervangen. In de weekenden van vrijdagmiddag 13 t/m maandagochtend 16 november en vrijdagmiddag 20 t/m maandagochtend 23 november.
- De Loevensteinlaan is deze maand opnieuw geasfalteerd tussen de Hengelolaan en het Almeloplein richting Vreeswijkstraat.
- Vanaf november werkt de gemeente aan de Van der Vennestraat. De maximum snelheid gaat van 50 naar 30 kilometer per uur. Het werk is eind mei 2021 klaar.

 Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Den Haag maakt het openbaar vervoer fiets parkeren op auto orde

Vooruitblik

Renovatie kademuur Prinsessewal

In de stad staan veel oude kademuren op houten palen. Een bacterie in het water heeft sommige van deze palen aangetast. Ook bij de Prinsessewal is dit het geval. Daarom versterkt de gemeente ongeveer 250 meter kademuur. Het gaat om het deel kademuur tussen de Elandstraat en de Veenkade, tegenover de Toussaintkade.

Eind oktober begint de aannemer met het inrichten van het bouw-

terrein. Het werk duurt tot juni 2021. Tijdens deze periode zijn het fietspad en voetpad dicht. Fietsers worden omgeleid via de Toussaintkade. Voetgangers kunnen over het voetpad langs de paleistuin. Ook de parkeerplaatsen langs de kade van de Prinsessewal zijn afgesloten. Voor autoverkeer blijft de weg beschikbaar. Wel moeten automobilisten op werkdagen tussen 10.00 en 15.30 uur rekening houden met vertraging.

De kade langs de Prinsessewal moet gerenoveerd worden.

EMMY DE GRAAF

Haagse Week van de Mantelzorg

Op 10 november is het Dag van de Mantelzorg. En in Den Haag is het van 9 tot en met 16 november Haagse Week van de Mantelzorg. Samen met partners in de stad heeft de gemeente Den Haag een mooi programma met informatie en ontspanning samengesteld.

Bij alle onderdelen wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de coronamaatregelen. De wandelingen van Mantelkring zijn bijvoorbeeld in groepjes van vier personen. Nieuw dit jaar is de zorgtas met informatie en ook

ontspanning voor Haagse mantelzorg. De tas wordt uitgereikt bij de activiteiten. In sommige wijken zijn geen activiteiten, maar delen de partners wél tassen uit.

Zorg goed voor jezelf

De zorg voor een naaste kan grote uitdagingen met zich meebrengen. Zeker als je het combineert met werk. En zeker in deze tijden van corona. Goed zorgen voor een ander is iets moois. Zorg daarbij ook goed voor jezelf. Door over je zorg(en) te praten, je grenzen aan te geven en hulp te zoeken als het nodig is.

Dit programma is onder voorbehoud van veranderende coronamaatregelen. Kijk voor de meest actuele versie op de website.

Meer informatie?
denhaagmantelzorg.nl

Jij vindt het vanzelfsprekend, wij noemen het mantelzorg.

GEMEENTE DEN HAAG

Programma maandag 9 tot en met vrijdag 13 november

Maandag 9 november

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 9.30 tot 11.30 uur
Start: bij Wijkcentrum Cromvlietplein, Cromvlietplein 120

■ Workshop Dromenvanger maken

Tijd: 13.00 tot 15.00 uur
Locatie: Wijkcentrum de Wissel, Van Meursstraat 1b
Aanmelden: Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 14.00 tot 15.00 uur
Start: bij Wijkcentrum Bezuidenhout, Johannes Camphuijsstraat 25

■ Workshop van Centrum Verborgten Verlies

Tijd: 15.00 tot 17.00 uur
Locatie: Wijkcentrum Bezuidenhout, Johannes Camphuijsstraat 25
Aanmelden: Daisy Krommenhoek, (070) 205 25 60 of d.krommenhoek@xtra.nl (maximaal 30 personen)

■ Inspiratiebijeenkomst voor Mantelzorgers GGZ/verslaving Georganiseerd door Kompas en PEP
Tijd: 14.30 tot 16.30 uur
Locatie: Nutshuis Riviervismarkt 15 en livestream via ZOOM
Aanmelden:

a.zondervan@pepdenhaag.nl
(maximum 15 personen in Nutshuis)

Dinsdag 10 november

■ De Landelijke Dag van de Mantelzorg

Gedurende de hele dag leveren medewerkers van Mooi Welzijn en Stichting Maatschappelijk Maatwerk zorgtassen af in Moerwijk, Morgenstond, Bouwlust, Transvaal en Laak.

■ Workshop ontspannen en stressreducering

Tijd: 9.30 tot 11.30 uur
Locatie: Wijkcentrum Cromvlietplein, Cromvlietplein 120
Aanmelden: bij Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 10.30 tot 11.30 uur
Start: bij Restaurant Pex, Evert Wijtemaweg 5

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 13.00 tot 14.00 uur
Start: bij restaurant Parkoers Zuiderpark, Marie Heinenweg 3

■ Beauty middag met high tea

Tijd: 13.00 tot 15.00 uur
Locatie: Wijkcentrum Laakhaven, Laakweg 235
Aanmelden: Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of

i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl
(maximaal 10 personen)

■ Schilderen op muziek

Tijd: 13.00 tot 16.00 uur.
Locatie: Wijkcentrum de Burcht, Stortenbekerstraat 201
Aanmelden: i.sestan@zebrawelzijn.nl of (070) 205 22 50 (tot en met 6 november)

■ Verwenmiddag met kaarten maken, hapje en drankje

Tijd: 15.30 tot 17.30 uur
Locatie: Het Zamen, Esperantostraat 12
Aanmelden: d.bijker@eykenburg.nl (maximaal 20 personen)

Woensdag 11 november

■ Workshop ontspannen en stressreducering

Tijd: 9.30 tot 11.30 uur
Locatie: Wijkcentrum de Wissel, Van Meursstraat 1b
Aanmelden: Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 10.00 tot 11.00 uur
Start: bij Wijkcentrum Moerwijk, Pieter Langendijkstraat

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 10.30 tot 11.30 uur
Start: bij Wijkcentrum Piet Vink, Laan van Hoornwijk 260

■ Mantelzorg Quiz met verrassing
Tijd: 13.00 tot 15.00 uur

Locatie: Wijkcentrum de Wissel, Van Meursstraat 1b
Aanmelden: Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of

i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

■ Theaterworkshop voor jonge mantelzorgers (18 tot 25 jaar)

Tijd: 19.00 tot 20.30 uur
Locatie: De Bokkefort, Dr. H.E. van Gelderenlaan 260
Aanmelden: Manon van der Pot, m.vanderpot@voorweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

■ Alzheimer Café

Tijd: 19.00 tot 21.00 uur
Locatie: Wijkcentrum Mariahoeve, Ivoorhorst 155
Reserveren: Joannemie van Dijk, (070) 205 25 60 of j.vandijk@xtra.nl (maximaal 20 personen)

Donderdag 12 november

Vandaag deelt Mooi Welzijn zorgtassen uit in Leidschenveen-Ypenburg.

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 10.00 tot 11.00 uur
Start: bij Wijkcentrum de Wissel, Van Meursstraat 1a

■ Digitaal netwerkcafé voor professionals en vrijwilligers in Moerwijk

Tijd: 12.00 tot 13.00 uur
Aanmelden: s.menken@pepdenhaag.nl
De bevestiging met Zoom-link krijg je vervolgens toegestuurd.

Meer informatie:

s.menken@pepdenhaag.nl of bel 06 53 41 56 08

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 13.30 tot 14.30 uur
Start: bij Greens in the Park, Kapelweg 18 (Westbroekpark)

■ Workshop 'Dromenvanger' maken

Tijd: 13.00 tot 15.00 uur
Locatie: Wijkcentrum Cromvlietplein, Cromvlietplein 120
Aanmelden: Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

Vrijdag 13 november

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 10.30 tot 11.30 uur
Start: bij Kasserie Ock, Monsterseweg 4

■ Mantelzorg Quiz met verrassing

Tijd: 13.00 tot 15.00 uur
Locatie: Wijkcentrum Cromvlietplein, Cromvlietplein 120
Aanmelden: Inge van der Kleij, 06 41 56 32 63 of i.vanderkleij@mooiweelzijn.nl (maximaal 10 personen)

■ Wandeling van Mantelkring

Tijd: 13.30 tot 14.30 uur
Start: bij De Uithof, Jaap Edenweg 10

Vader afwezig, moeder alcoholist en twee labiele broers Als enige dochter vervulde ze steeds meer de moederrol. Zo'n jeugd laat littekens achter. Wat doet dat met je? Hoe kom je hiervan los?

‘Wat ik miste, probeer ik nu een ander te geven’

Maurien Zuiderwijk (36) hield jarenlang verborgen hoe het vroeger bij haar thuis was. Nu niet meer. Ze kan er met afstand naar kijken. ‘Mijn moeder was alcoholist. Ze probeerde haar problemen weg te drinken, terwijl ik mijn best deed haar op te vangen en weg te houden van de drank. In gedachten was ik altijd met haar bezig. De rollen waren compleet omgedraaid.’

Steun binnen het gezin of daarbuiten was er niet. De ene broer zocht een uitweg op straat, was agressief en blowde. De ander sloot zichzelf op en zat te gamen. ‘Normaal contact met elkaar hadden we nauwelijks. Het liep al snel uit op schreeuwen, schelden en zelfs fysiek geweld. Ook de vriendjes van mijn moeder konden agressief zijn. Ik praatte er met niemand over en nam zelden iemand mee naar huis. Mijn vriendinnen hoefden niet te zien hoe wij leefden.’

Soms kwamen er hulpverleners over de vloer. ‘Ik herinner me hoe er dan ook met mij werd gepraat. Het was fijn dat iemand interesse had in mijn kant van het verhaal. Maar na een paar gesprekjes stopte het, want ik veroorzaakte geen problemen. Het is jaren zo doorgegaan. Mijn moeder was soms lang van huis, zonder dat ik wist waar ze was. Ik heb haar weleens dronken van de straat moeten halen. Het doet pijn je moeder zo te zien.’

Familiecoaches

De familiecoaches bij stichting Kompassie weten hoe het is mantelzorg te zijn voor een naaste met psychische problemen (ggz). Ze gebruiken hun ervaring en kennis om anderen in eenzelfde situatie te ondersteunen. De coaches hebben hiervoor een training gevolgd. Als je behoefte hebt aan een coach of zelf coach wilt worden, neem dan contact op met de stichting Kompassie.

 Meer informatie?
kompassie.nl
mantelzorg@kompassie.nl
(070) 427 32 40

Week van de Mantelzorg

Van 9 tot 16 november is het in Den Haag Week van de Mantelzorg. De activiteiten staan hiernaast. Of kijk op www.denhaagmantelzorg.nl voor het meest actuele programma.

Wilt u ook uw verhaal vertellen?

Bent u Haagse mantelzorg en wilt u ook uw verhaal vertellen? Stuur dan een e-mail naar denhaagmantelzorg@denhaag.nl

Maurien: ‘Ik ben er sterker uit gekomen.’

HENRIËTTE GUEST

Huiljaar

‘Als ik van het sporten of van mijn bijbaantje naar huis ging, nam ik altijd een lange route. Een half uur extra in de bus was heerlijk. Even tijd voor mezelf. Een vriendin zei: Waarom ga je niet dichterbij sporten? Ik wilde juist lang onderweg zijn om het thuiskomen uit te stellen. Ik wist nooit wat me te wachten stond.’

Twee gebeurtenissen waren achteraf gezien sleutelmomenten. ‘Mijn broer sloeg me en maakte mijn spullen kapot. Ik deed nooit wat terug om de zaak niet nog erger te maken. We hadden al problemen genoeg. Maar op een dag sloeg ik wél terug. Daarop is hij vreselijk kwaad geworden. Ik ben uit huis gevlucht om erger te voorkomen. Het was klaar. Vanaf m'n 19e woonde ik op mezelf, maar alles van vroeger zat nog altijd onverwerkt in me. Het verdriet, de angsten en zorgen. Voor de buitenwereld functioneerde ik normaal, maar emotioneel zat ik compleet op slot.’

Maurien werkte jaren bij een onderdeel van de Dienst Justitiële Inrichtingen dat het vervoer van gedetineerden verzorgt. In 2013 maakte ze van heel dichtbij een gewelddadige ontsnappings-

poging mee. ‘Dat was heftig. Een nieuw trauma bovenop mijn oude trauma's. Nu moest ik wel hulp gaan zoeken. Toch duurde het nog tot 2018 voor er een echte doorbraak kwam, dankzij intensieve therapie. Ik noem het mijn ‘huiljaar’. De pijn van vroeger kwam los. In sneltreinvaart maakte ik een persoonlijke groei door waar anderen jaren over doen. Een inhaalrace. Ik ben er sterker uitgekomen. Het verleden is wat mij betreft een gesloten boek. Verdriet om mijn moeder is er nog wel, maar ik voel me niet meer verantwoordelijk. Wonderlijk genoeg verandert er nu ook iets in onze relatie. Het gaat wat beter met haar en ze vraagt zelfs weleens hoe het met mij gaat. Dat was nooit zo.’

Eigen sportschool

Anno 2020 is Maurien personal trainer/coach met een eigen sportschool: FitterSport & FitterMind. ‘Ik ben altijd blijven sporten, dat is mijn redding geweest. Als je lichamelijk fit en sterk bent, kun je mentaal meer aan. Dat zie ik nu ook bij het coachen. Lichaam en geest werken samen. Als iemand erg gesloten is, ga ik eerst iets fysieks doen. Daarna lukt praten beter. Om dingen in je hoofd in

beweging te krijgen, helpt het om lichamelijk te bewegen. Dat zie ik ook bij wandelend coachen. Mensen praten buiten veel vrijer dan aan een tafel tussen vier muren.’

Maurien is sinds kort vrijwilliger bij stichting Kompassie. Ze heeft een training tot familiecoach gevolgd en begeleidt mantelzorgers die voor iemand zorgen met psychische problematiek. ‘Wat ik heb gemist, probeer ik nu een ander te geven. Goed luisteren, vertrouwen geven en samen dingen doen. Ik wil er ook beweging in brengen. Mijn eerste cliënte heb ik voorgesteld een keertje te gaan boksen. Vindt ze leuk!’

“
Het verleden is wat mij betreft een gesloten boek
”

Schonere lucht met milieuzone diesels

Het centrum van Den Haag krijgt een milieuzone voor diesels. Vanaf 1 juli 2021 zijn alleen personen- en bestelauto's vanaf emissieklasse 4 toegestaan. Dat zijn dieselauto's met een bouwjaar vanaf 2006. Door de milieuzone wordt de lucht schoner.

■ Wethouder Liesbeth van Tongeren (Duurzaamheid): 'Hiermee zetten we weer een stap richting schonere lucht in Den Haag, voor alle Hagenaars die elke dag last hebben van de gevolgen van vieze lucht.'

Gesprekken met de stad

Na gesprekken met de stad is er een concreet plan over de omvang van de milieuzone. De milieuzone wordt begrensd door de centrumring. Aan de noordkant is de milieuzone in overleg met bewoners

uitgebreid tot aan het Telderstracé. Bij het bepalen van de emissieklasse volgt de gemeente de landelijke richtlijnen. Dit zorgt ervoor dat milieuzones in Nederland overzichtelijk zijn en dat automobilisten weten waar ze aan toe zijn.

Vanaf 1 juli 2021 alleen dieselauto's met bouwjaar vanaf 2006

Om het voor eigenaren makkelijker te maken om te kiezen voor een schoner alternatief heeft de gemeente een omruilregeling. Inwoners die een dieselauto inruilen krijgen een tegoed van

1000 euro. Dat kan gebruikt worden voor een (elektrische) fiets of bakfiets, het gebruik van een deelauto, een elektrische brom- of snorfiets of een OV tegoed.

Schoon vervoer

De milieuzone voor diesels is een van de maatregelen die de gemeente neemt om de luchtkwaliteit in de stad te verbeteren. In de 'Aanpak schoon vervoer' moedigt de gemeente schonere vormen van vervoer aan, zoals het OV en elektrisch rijden. Het meest vervuilende vervoer wordt geweerd.

 Meer informatie?
denhaag.nl/milieuzones

'Bomen in Scheveningen' wint wijkbudget

Het plan 'Bomen in Scheveningen' heeft het wijkbudget gewonnen in Noordelijk Scheveningen. De initiatiefnemers krijgen 30.000 euro om hun plan uit te voeren.

■ In totaal dienden de bewoners van Noordelijke Scheveningen 49 plannen in voor het verbeteren van hun wijk. Bij het controleren van de haalbaarheid bleek dat vier bewoners hetzelfde doel hadden: meer bomen in de wijk. Deze bewoners hebben de handen ineen geslagen

en besloten samen verder te gaan. Het plan om meer bomen te planten viel bij veel bewoners in de smaak. Zo kreeg het gezamenlijke initiatief maar liefst 1.507 stemmen.

Overduidelijke winnaar

2.829 bewoners hebben gestemd over de verdeling van het wijkbudget van 30.000 euro. Het plan 'Bomen in Scheveningen' was de overduidelijke winnaar. De winnaars gaan samen met de

gemeente aan de slag om invulling te geven aan hun gezamenlijke plan. 'Wij zijn ontzettend blij verrast met deze prijs. Iedereen uit Noordelijk Scheveningen die een goede plek voor een boom weet, kan contact met ons opnemen via onze Facebookpagina Bomen op Scheveningen en dan gaan wij samen met de gemeente kijken wat de beste plekken zijn.'

 Meer informatie?
noordelijkscheveningenbegroot.nl

Meer steun voor sportverenigingen

■ Sportverenigingen krijgen extra ondersteuning, in wijken waar de sportdeelname achterblijft komen meer buurtsportcoaches en sportaccommodaties worden verduurzaamd en toegankelijk gemaakt voor iedereen. Dat staat in het Haags Sportakkoord dat sportwethouder Hilbert Brede-meijer presenteerde tijdens de Nationale Sportweek.

 Meer informatie?
denhaag.nl/pers

Steenhouwersgaarde is 200ste Lief en Leedstraat

Mevrouw Kapaan en mevrouw Ibrahim, twee enthousiaste buurvrouwen in de Steenhouwersgaarde, zijn de gangmakers van de 200ste Lief en Leedstraat. Met een Lief en Leedpotje kunnen burens namens de straat een aardigheidje geven bij leuke of juist verdrietige gebeurtenissen. Ook Lief en Leedstraat worden? Kijk op www.liefenleeddenhaag.nl.

GEMEENTE DEN HAAG

Fototentoonstelling over de opknappbeurt op het Stuyvesantplein. HENRIËTTE GUEST

Opknappbeurt in Bezuidenhout-Oost

De gemeente heeft de afgelopen maanden hard doorgewerkt om Bezuidenhout-Oost op te knappen. Een groot deel van de wijk is inmiddels klaar. De parkeerplaatsen zijn aangepast, de riolering is vervangen en de pleintjes zijn vergroend.

■ Een pleinenwerkgroep en een straatwerkgroep hebben namens de bewoners gezorgd dat de straten en pleintjes zijn heringericht volgens hun wensen. Tijdens een uitgebreid participatietraject konden buurtbewoners bijvoorbeeld doorgeven welke bomen hun voorkeur hadden. Daarnaast konden bewoners ook geveltuintjes aanleggen. Die kans hebben velen met beide handen aangegrepen. Samen leg-

den zij ruim 100 geveltuintjes aan. De opknappbeurt was een langgekoesterde wens van het wijkberaad, de winkeliers en de bewoners. Om deze stap te markeren is op het Stuyvesantplein tot eind oktober een fototentoonstelling te zien.

De gemeente gaat nu aan de slag met de laatste fase van de herinrichting. Het gaat om het gedeelte tussen de Bezuidenhoutseweg, Laan van Nieuw Oost-Indië, Juliana van Stolbergstraat en de De Sillestraat. Begin december verwacht de gemeente het definitieve ontwerp te kunnen presenteren aan de omgeving. Dan kan de herinrichting in 2021 beginnen. Zo wordt Bezuidenhout-Oost veiliger, netter en groener.

Coronacampagne voor jongeren

■ Tot en met 30 oktober loopt in Den Haag een coronacampagne gericht op jongeren. De campagne bestaat uit posters op (digitale) borden in de stad en is te zien op sociale media als Facebook, Instagram en chapchat. Onder het motto #daardoeikhetvoor vertellen jongeren waarom zij het belangrijk vinden om zich aan de coronaregels te houden.

 Meer informatie?
denhaag.nl/corona

Energie uit de Wijk Challenge Van 'kopgroep' naar 'peloton' in de Van Swietenstraat

'De kracht zit in dingen samen doen'

Vloerisolatie, zonnepanelen of misschien HR++ glas. Wie wil verduurzamen, moet veel uitzoeken. Waar te beginnen? Wat is wijsheid? Vaak komt het er niet van. Maar als je het met burens samen oppakt. Hoe ver kom je dan?

De zon werkt mee vandaag. Een stralend blauwe hemel onderstreept nog eens dat zonnepanelen een goed idee zijn. Het is zaterdag 26 september en Burendag in de Van Swietenstraat met als thema energie besparen. Bewoners laten zich informeren bij stands van Buurkracht Zonnepanelen, Hou van je Huis en Lekker Nassûh. Kopgroep 2030 en een groep bewoners uit de straat presenteren hun plan om samen te gaan verduurzamen.

Wido van Drecht geeft uitleg over de kopgroep: 'Ons idee is om ervaringen uit te wisselen en zo elkaar op weg te helpen. Deze huizen zijn in dezelfde tijd gebouwd. Als je gaat verduurzamen, kom je allemaal dezelfde dingen tegen. Kun je bijvoorbeeld HR++ glas plaatsen in de originele houten kozijnen? En toch het oorspronkelijke karakter behouden? Ja, dat kan. Kom maar bij mij kijken. Ik weet er inmiddels alles van.'

Bij de stand van Buurkracht Zonnepanelen meldt zich een bewoner die al enkele jaren terug panelen heeft laten plaatsen. Hij wordt uitgehoord door anderen die overwegen de stap te zetten. Waar hangt bij jou de omvormer? Met welk bedrijf ben je in zee gegaan? Wat levert het op? Wie geïnteresseerd is, kan zich ter plekke inschrijven voor de actie Buurkracht. Yuri Jones vertelt hoe het werkt: 'We gaan met zoveel mogelijk bewoners samen offertes aanvragen voor zonnepanelen. Hoe meer deelnemers hoe

De deelnemers aan Mijn straat op kop tijdens de Burendag: 'Ons idee is om ervaringen uit te wisselen en zo elkaar op weg te helpen.' FLEUR BEEMSTER

Energie uit de wijk Challenge

De Van Swietenstraat is een van de 11 groepen die in 2019 zijn gekozen tot Haagse Energie Topper. In veel Haagse wijken, buurten en straten maken bewoners met elkaar plannen om hun eigen omgeving te verduurzamen. Om deze groepen te helpen organiseert de gemeente de Energie uit de Wijk Challenge. De gemeente begeleidt de Haagse Energie Toppers zodat zij hun plannen nog dit jaar kunnen realiseren. Ook dit jaar is er weer een Challenge. Op 28 oktober zijn de nieuwe Toppers bekend. U kunt als bewoner of ondernemer bijdragen aan een initiatief.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/energieuitdewijk

interessanter het wordt voor installateurs om een aanbod te doen. We kiezen voor kwaliteit, service én een scherpe prijs.'

'Mijn straat op Kop' is een van de winnaars van de Energie uit de Wijk Challenge 2019/2020. De gemeente steunt innovatieve plannen van bewoners om hun buurt te verduurzamen. Volgend voorjaar rapporteren de initiatieven hoever ze zijn gekomen. Succesvolle projecten kunnen elders in de stad als voorbeeld dienen. 'Ja, we kijken verder dan de Van Swietenstraat,' zegt mede-initiatiefnemer René L'Herminez. 'Doel is een gereedschapskist te maken voor Hagenaars die samen hun straat willen verduurzamen. Handige tools om een groep te starten, bewoners te informeren en te achterhalen wat wensen en behoeften zijn. Dan hoeft niet elke groep zelf van alles uit te vinden. De kracht zit in dingen samen doen en aansluiten bij wat er leeft. Dan krijg je mensen mee en kun

je tempo maken.'

Een man meldt zich bij de kopgroep: 'Wie kan mij iets vertellen over een groen dak?' Hij twijfelt tussen zonnepanelen nemen of een groen dak laten aanleggen. De twijfels blijven, maar hij vult wel zijn naam in op een lijst met geïnteresseerden in een groen dak. Een expert zal contact opnemen. Zo zijn er ook intekenlijsten voor een afspraak met een energiecoach, een EnergyParty aan huis, het verduurzamen van de VvE en het waterzijdig inregelen van de cv-installatie. Hoe meer deelnemers hoe sneller de kopgroep zal uitgroeien tot een peloton Van Swietenstraat.

Een langere versie van dit artikel staat op de website www.duurzamestad.denhaag.nl/haagseaanpakkers.

 Meer informatie?
kopgroep2030.nl

Vruchtenbuurt van het aardgas af

■ De Coöperatie Duurzame Vruchtenbuurt (bewonersinitiatief Warm in de Wijk) is al enkele jaren actief in de Vruchtenbuurt. Doel is om als wijk van het aardgas af te gaan en over te stappen op duurzame warmte. Met partners en de gemeente werken ze aan een pioniersproject, waarin een eerste groep van 500 woningen van het aardgas af kan. Dankzij een Europese subsidie kunnen ze nu écht van start.

Bewoners van de Vruchtenbuurt zijn actief op het gebied van duurzame energie.

GEMEENTE DEN HAAG

Groen licht voor aardwarmte

■ Den Haag Zuidwest is de eerste plek waar wordt overgestapt op aardwarmte (geothermie). Op 8 oktober gaf het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) groen licht op het winningsplan. De Haagse Aardwarmte Centrale Leyweg (HAL) wordt op dit moment klaargemaakt om deze winter de eerste 1200 huizen op een duurzame manier te gaan verwarmen. Dit moet komende jaren uitgroeien tot 4000 huizen. Het is tot 18 november mogelijk

om een zienswijze op het ontwerpinstemmingsbesluit in te dienen. Alle informatie over het winningsplan is te vinden op www.mijnbouwvergunningen.nl/HAL. Ook is er op woensdagavond 28 oktober een digitale informatiebijeenkomst. Kijk op www.duurzamestad.denhaag.nl voor informatie over aardwarmte en alle andere plannen voor duurzame energie in Den Haag.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Wat vinden de fracties van de Actualisatie Woonagenda?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg de actualisatie van de Woonagenda de meeste stemmen. D66, Partij voor de Dieren en SP geven hun mening.

Den Haag groeit de komende jaren met 4.000 tot 5.000 inwoners per jaar. Om te zorgen dat iedereen in onze stad prettig kan wonen, zijn dan ook flinke maatregelen nodig voor de Haagse woningmarkt. In de Woonagenda staan deze maatregelen. Op 23 maart 2019 heeft de Haagse gemeenteraad de Woonagenda 2019-2023 vastgesteld. Na vaststelling van de Woonagenda is er veel gebeurd. Er is een nieuw coalitieakkoord gesloten en zijn er meer (financiële) middelen vrij gemaakt om de woningmarkt aan te jagen. Dit vraagt om een actualisatie van de Woonagenda. De raad stemde op 7 oktober in met deze actualisatie van de Woonagenda.

Den Haag, stad van de toekomst

Steeds meer mensen trekken naar onze mooie stad van Vrede en Recht. Maar ruimte is schaars, dus we moeten slim zijn om het tekort aan woonruimte op te lossen. Nieuwe woningen rondom de grote stations en op de Binckhorst krijgen bijvoorbeeld minder parkeerplekken dan normaal. Zo geven we de ruimte aan de mens in plaats van de auto. Ook komt er een beter systeem om Hagenaren met een beperking aan een passende woning te helpen. Met slimme oplossingen is er voor iedereen plek in Den Haag.

Duurzaam, sociaal en leefbaar wonen

De Partij voor de Dieren vindt het belangrijk dat er niet alleen woningen worden bijgebouwd, maar ook dat er oudere woningen worden opgeknapt. Er wonen nog te veel mensen in oude woningen met vocht- en schimmelproblemen. Goede isolatie en renovatie kan daarbij helpen. Dat draagt bij aan een fijne woonomgeving en helpt ook bij het tegengaan van klimaatverandering. Daarnaast moeten we ervoor zorgen dat nieuwbouw duurzaam en sociaal is. De afgelopen jaren zijn nog te vaak alleen dure woningen gebouwd.

Houd sociale huur betaalbaar

Het college streeft ernaar dat 30 procent van de nieuwbouwhuizen sociaal zijn. Het is goed dat deze eis voortaan per bouwproject wordt toegepast. In de praktijk zie je echter dat sociale huurwoningen steeds vaker met hulp van beleggers worden ontwikkeld: bijvoorbeeld tegenover het Centraal Station. Het gevolg is dat deze woningen slechts tijdelijk betaalbaar blijven. Hiermee lossen we de woningnood niet op. Wat de SP betreft kappen we met tijdelijke sociale huur en blijven woningen zo lang mogelijk betaalbaar.

De raad aan het woord

Ralf Sluijs, Hart voor Den Haag/Groep de Mos

Ombudspolitiek. Voor ons elke dag weer een feest. Luisteren naar de mensen in de stad die nog te vaak verstrikt raken in

het doolhof dat 'stadhuis' heet. Neem IJscoman Moes, een Haags icoon. Al 45 jaar staat hij met zijn ijskarren in de binnenstad. De gemeente eist dat Moes, vanwege de tweetaktmotor, zijn historische karren wegdoet. Hij moet ze maar 'naar de sloop brengen' en met 'pensioen' gaan. Waar is de menselijke maat? Namens Hart voor Den Haag spring ik met liefde in de bres voor deze mensen. Dit is voor mij Ombudspolitiek ten voeten uit.

Erlin Wenink, GroenLinks

Corona overschaduwde uiteraard ook het raadswerk, overschaduwde de mensen in de stad, en dan vooral hen

die het sowieso al het zwaarst hadden. Zij zijn het die het meest worden geraakt. Daarom deel ik hier graag wat positief nieuws; een klein succes voor precies die groep. Minima die zorg nodig hebben betaalden vorig jaar drie maanden lang ten onrechte een eigen WMO-bijdrage. Dit gaat om het zogeheten abonnementstarief. Dankzij de inspanningen van GroenLinks wordt dit rechtgezet en terugbetaald. Want zorg moet voor iedereen toegankelijk blijven.

Arnoud van Doorn, Partij van de Eenheid

Met de Sinterklaasintocht weer voor de deur, begint weer de vervelende discussie rondom Zwarte Piet. Als

Partij van de Eenheid staan we voor een diverse samenleving, die wars is van kleur en afkomst. We zien dat steeds meer betrokken bedrijven en instanties openlijk afstand nemen van de racistische karikatuur Zwarte Piet. Toch is Zwarte Piet niet helemaal verdwenen uit Den Haag en is de stap van het college om geen subsidie meer te verlenen aan instellingen die Zwarte Piet nog gebruiken, een stap in de goede richting. Nu de rest van de stad nog.

Gehoord op de tribune

“ Cultuur is van levensbelang, zeker wanneer het leven zwaar is ”

Harrie van de Louw, namens Theater De Vaillant in de commissievergadering van 24 september 2020
Onderwerp: Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur

Kort

Vergaderingen

De Haagse gemeenteraad vergadert in oktober en november in de raadzaal, waarbij alleen de woordvoerders op 1,5 meter van elkaar aanwezig zijn en zonder publiek. Het stemmen gebeurt digitaal op donderdagavond 5 november, zodat alle raadsleden hun stem kunnen uitbrengen. De commissies vergaderen ook fysiek in de raadzaal, zonder publiek.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op www.denhaag.nl/uitzendingenraad of Den Haag TV (Ziggo kanaal 40) voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen.

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Dinsdag 3 november
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
19.30 uur (onder voorbehoud)

Woensdag 4 november

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
9.00 uur (onder voorbehoud)

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Rachel van Duijn, initiatiefnemer van de eerste plantenbieb van Den Haag. 'Soms is de bieb ook even leeg en als ik de volgende dag terug kom om er nieuwe stekjes in te zetten, staat ie al weer vol.' MERIJN VAN GRIEKEN

Geen boeken lenen, maar plantjes, stekjes en zaden ruilen. De plantenbieb aan het Koningsplein, de eerste in Den Haag, is een succes. Op het Newtonplein is op 7 oktober alweer de tweede plantenbieb geopend. 'Een kastje met groen geluk maakt iedereen toch blij,' zegt initiatiefnemer Rachel.

Plantenbieb: groen geluk in een kastje

Een cactus, vetplantje, varen of madagascarpantje. In de plantenbieb in het Regentessekwartier - en nu ook op het Newtonplein - staan de meest uiteenlopende plantjes en stekjes. 'Soms is de bieb ook even leeg en als ik de volgende dag terugkom om er nieuwe stekjes in te zetten, staat ie alweer vol. Zo leuk om te zien,' zegt Rachel van Duijn. Zij is jongerenwerker bij Voor Welzijn en de initiatiefnemer van de eerste plantenbieb in Den Haag.

Stekjes ruilen

In een groene bieb ruil je stekjes, zaden, plantjes en bloemen. Het idee is dat bewoners een stekje maken van een eigen plant en het in de plantenbieb zetten. Zij kunnen vervolgens een ander stekje uit de plantenbieb meenemen. 'Maar je mag ook heus wel eens een stekje meenemen als je er

Wilt u ook een plantenbieb?

Wil u ook zo'n plantenbieb in uw omgeving en zijn er bewoners die de planten in de bieb willen verzorgen? Neem dan contact op met Duurzaam Den Haag. Stuur een e-mail naar anouk@duurzaamdenhaag.nl. Zij bespreekt met u de mogelijkheden.

 Meer informatie?
duurzaamdenhaag.nl

Website Het Haagse Groen

Dit artikel is eerder verschenen op de website www.hethaagsegroen.nl. Hier vindt u ook andere verhalen over het groen in Den Haag.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

niets voor in de plaats terugzet,' zegt Rachel.

Volgens haar is het niet alleen leuk om met plantjes bezig te zijn, het is ook nog eens goed voor de biodiversiteit in de omgeving. Je krijgt planten die je anders niet zou hebben. En het doet de buurt goed. 'Omdat buurtbewoners de plantjes in het kastje onderhouden, is de bieb een mooie plek waar bewoners samenkomen. Ze maken een praatje en leren elkaar daardoor kennen,' zegt Rachel.

Vergroenen

Toen Rachel de nieuwe groene bieb op 20 juli opende met steun van Duurzaam Den Haag en Kopgroep2030 hoopte ze dat anderen enthousiast zouden worden. En dat gebeurde heel snel. Dineke Bangeter-Van der Molen las het op de website van Duurzaam Den Haag en meldde zich meteen. Ze woont vlakbij het Newtonplein.

Dineke wordt een van de buurtbewoners die de nieuwe plantenbieb in de Newtonplein gaat onderhouden. 'Ik vind het heel belangrijk dat we de stad meer vergroenen en dat we de biodiversiteit stimuleren door zoveel mogelijk plantensoorten in de tuin te zetten. Dus ik hoop dat er niet alleen kamerplantjes, maar ook veel zaden worden uitgewisseld.'

Dineke is bewust met groen bezig. Ze zoekt altijd naar manieren hoe je je straat groener krijgt en hoe je mensen bewust kunt laten worden van meer groen. 'Ik zie in de plantenbieb goede mogelijkheden. Het is een mooi middel om met elkaar in gesprek te gaan.'

Minicadeautjes

Rachel hoopt dat de plantenbieb verschillende culturen aan het Newtonplein dichterbij elkaar brengt. 'Met groen is er, in tegenstelling tot voedsel, geen enkele

barrière. Planten zijn heel vrijblijvend en laagdrempelig. Een kastje met groen geluk maakt toch iedereen blij?! Het zijn een soort minicadeautjes,' zegt Rachel. Ze hoopt dat de plantenbieb zich als een olievlek over de stad uitbreidt.

“
Ik hoop dat er niet alleen kamerplantjes, maar ook veel zaden worden uitgewisseld
”

Op 24 oktober 2020 was het 75 jaar geleden dat de Verenigde Naties werden opgericht. Op het Lange Voorhout is tot en met 29 november tentoonstelling '75 jaar VN in 75 verhalen' te zien. Het zijn 75 persoonlijke verhalen uit de hele wereld waaronder de verhalen van Ahmad Saleh uit Syrië en Iliada Charalambous uit Cyprus die nu allebei in Den Haag wonen. De 75 verhalen zijn ook te lezen en te beluisteren op www.75jaarvn.vrijheid.nl. Bij het Museon, Haags Historisch Museum, Nationaal Monument Oranjehotel, de Centrale Bibliotheek, het Museon en De Haagse Hogeschool staan zuilen met verhalen die een link hebben met deze organisaties.

75 verhalen uit de hele wereld

Ahmad Saleh

'Er waren meerdere momenten dat ik dacht dat we er geweest waren'

Ahmad Saleh (1991) uit Damascus (Syrië) vlucht in 2014 met de boot naar Italië. Daar ontmoet hij Yousif Fasher uit Darfur. Een paar jaar later kruisen hun wegen weer bij een evenement in Den Haag.

De boot is veel te klein voor de 700 mensen die aan boord zitten, ook is er maar één toilet. Ahmad zorgt dat hij het minimum aan eten en drinken binnenkrijgt om te overleven én om niet naar de wc te hoeven. Ahmad sluit zich aan bij Yousif die een systeem heeft opgezet om het schaarse drinkwater en voedsel eerlijk te verdelen zodat ook de zieke mensen en kinderen een eerlijk deel kregen. 'Als er ruzie over eten ontstaat, kan de boot zo omslaan. Er waren meerdere momenten dat ik dacht dat we er geweest waren. Ik ben in mijn leven twee keer bang geweest dat ik zou sterven. De eerste keer was toen ik in de gevangenis kwam in Syrië, omdat ik had geprotesteerd tegen het regime van Assad. De tweede keer was op de boot. Ik was bang dat we het niet gingen halen, en dacht aan mijn familie die ik had achtergelaten. Ik voelde me verantwoordelijk toen ik de angst in de ogen van

mensen zag. Iemand moest het initiatief nemen, alles is beter dan toekijken.'

Ahmad herinnert zich het Syrische meisje, dat haar water rantsoen aan haar zieke vader wil geven. Omdat de smokkelaars hadden gezegd dat de tocht maar twee dagen zou duren, heeft hij niet genoeg medicijnen voor zijn diabetes bij zich. De man overlijdt vlak voordat ze na elf dagen varen worden gered door een olietanker.

Ahmad en Yousif, trekken tijdens de boottocht intensief met elkaar op. Eenmaal aan land scheiden hun wegen direct. Drie jaar later, in 2017 zijn ze beide op een event in Den Haag over mensenrechten, Yousif als spreker over de genocide in Sudan, en Ahmad als vrijwilliger. Eerst is er verbazing en dan vreugde als ze elkaar herkennen.

FOTO'S: AFALDA RAKOS

Iliada Charalambous

'De Turkse bevolking blijkt niet anders dan wij'

De kunstenaar Iliada Charalambous (1993) heeft Grieks-Cypriotische wortels en groeit op aan de zuidkant van Cyprus. Haar voorouders woonden voorheen in het noordelijke deel, maar moesten halsoverkop vluchten toen dat in 1974 door de Turken werd bezet.

'Toen mijn grootouders vertrokken lieten ze alles achter,' vertelt Iliada Charalambous. 'Ik groeide op met het beeld dat de Turken de vijand zijn. Toen ik acht was, kregen we opeens toestemming om het Turkse deel van het eiland te bezoeken.' Het is een spannend moment, haar grootouders zijn nooit eerder terug geweest.

De hele familie reist naar Noord Cyprus, ook Iliada gaat mee. In de straten hangen overal Turkse vlaggen, het voelt intimiderend. 'Alsof ze zeiden: dit is ons land! We vroegen de weg en werden met stenen bekogeld. Het beeld dat ik had dat zij slecht zijn, leek waar. Maar ik realiseerde me ook dat wij in hún ogen de vijand waren. Aan het eind van de dag moest ik overgeven van alle spanning.'

Maar als ze bij het huis van haar grootouders komen, verandert de sfeer radicaal.

'We werden hartelijk verwelkomd door een man en een vrouw. Zij sprak alleen Turks, maar was zo lief,' weet Iliada nog goed. 'Mijn grootouders moesten huilen, ze herkenden de olijfbomen, zelfs hun schommel hing er nog. En in het huis troffen ze alles nog aan wat zij destijds hadden achtergelaten. Van meubels, schilderijen en kleren tot juwelen en geld, 35 jaar lang hadden deze mensen alles bewaard, in de hoop dat de eigenaren een keer terug zouden komen.'

Als ze vertrekken, nemen ze mee wat in de auto past, en spreken af contact te houden. Een paar maanden later komen dezelfde mensen bij hun op bezoek; ze blijven eten, voeren gesprekken. 'We draaiden muziek die we allemaal kenden en mooi vonden, hebben veel gelachen.' Er ontstaat een vriendschap. De gebeurtenis is een keerpunt in Charalambous' leven. 'Uit hun solidariteit en compassie bleek dat de Turkse bevolking niet anders was dan wij. En dat zij niet onze vijand waren, in tegendeel. Het leerde mij dat we allen mensen zijn, met dezelfde kwetsbaarheden en geschiedenissen die ons hebben gevormd.'